

ZAMONAVIY KOMMUNIKATSIYA SHAROITIDA CHET TILLARINING AHAMIYATI

O'ljayev Diyorbek Nurilla o'g'li

Turizm va mehmondo'stlik yo'nalishi 1-bosqich talabasi 24/3guruh

Annotatsiya : Ushbu maqolada hozirgi integratsiyalashuv va globallashuv davrda chet tillarini o'rganishning qanday ahamiyatga ega ekanligi va ularning ishchi kuchi bozoriga, turizmga shu bilan birga psixologik holatlarda qanday foydali tomonlari borligi haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'z: Globallashuv to'lqinlari, professional gidlar, etnografik resurslar, madaniy sezgirlik, stereotiplar, migrantlar, aktivlar, tilli ko'nikmalari.

Abstract : This article discusses how learning foreign languages is problematic and has benefits for the workforce as well as experience in the current process of integration and globalization.

Key words: Waves of globalization, professional guides, ethnographic resources, cultural sensitivity, stereotypes, migrants, assets, language skills.

Globallashuv to'lqinlari bilan chet tillarini o'rganish kundalik hayotimizdagi hal qiluvchi masalalardan biriga aylandi. XXI asrda va undan keyingi davrda kutilayotgan "globallashuv" atamasi insoniyat hayotining barcha jabhalariga iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy-madaniy jabhalarda katta ta'sir ko'rsatdi. Globallashuv davrida ishlayotgan, o'qiyotgan va yashayotgan insoniyatning xalqaro miqyosdagi noyob xorijiy til ko'nikmalariga bo'lgan ehtiyoji tobora ortib bormoqda. Hozirgi kunda jahon ta'limi zamonaviy pedagogik uslub, strategiya va yondashuvlardan foydalangan holda chet tillarini, ayniqsa, yangi xorijiy tillarni o'qitish va o'rganishda innovatsiyalar kiritmoqda. Shu sababli, chet tillarini o'rganishning ahamiyatini aniqlash davom etayotgan globallashuv sharoitida va XXI asrda ham

global muhitda muhim ahamiyatga ega. Chet tillarini o'rganish zarurati har qachongidan ham yaqqol namoyon bo'lmoqda, chunki tillar endi odamlar uchun emas, balki millatlar va butun dunyo uchun vosita bo'lib qoldi[1].

Chet tillarini o'rganishning inkor etib bo'lmaydigan afzalliklari ko'p, ehtimol bu odamlarni ushbu faoliyat bilan shug'ullanishga undaydigan asosiy omildir. Sayohatchilar va sayyohlar uchun xorijiy tillarni o'zlashtirish muvaffaqiyatli dam olish yoki umuman ta'til o'tkazmaslik o'rtasidagi farqni keltirib chiqarishi mumkin. Hozirgi globallashgan zamonda chet tillarda muloqot qila olmaslik chet ellarda ham odamlarning ko'zini yo'qotib, kar bo'lib qolmoqda. Afzalliklar juda ko'p: sevimli xorijiy yozuvchilarni asl nusxada o'qish, xorijiy filmlarni tomosha qilish, do'stlashish, xalqaro yangiliklarni kuzatish yoki biznes qilish. The Economist ma'lumotlariga ko'ra (Special Technology Quarterly, 2002-yil 8-iyun), 220 dan ortiq mamlakatlarda 11 404 tilda so'zlashadi. 2. Turizm bo'sh vaqtga yo'naltirilgan jamiyatning so'nggi belgisi sifatida ko'riladi va kommunistik davrda ham, 1989-yildan keyin ham turizmni tabiiy va etnografik resurslarni, noyob joylarni, an'anaviy hunarmandchilikni targ'ib qilish orqali rivojlanmagan hududlarni rivojlantirish uchun yaxshi imkoniyat sifatida ko'radi. va mahalliy oshxona. Aftidan, jamoatchilik va mahalliy ishbilarmonlar mintaqalar salohiyatini rivojlantirishga ko'proq e'tibor qaratmoqdalar, ular odatda o'sha hududlarning merosi bilan bog'lanadi. Xorijiy tillar bu jarayonda hal qiluvchi rol o'ynaydi va har qanday mintaqada taraqqiyotida zarur bo'lgan qimmatli mahorat sifatida e'tirof etilishiga loyiqdir. Sayyohning tilini bilgan holda, ular ko'pincha professional gidlar bilan birga bo'lishini istisno qilish mumkin va mahalliy aholiga kutilmagan avtonomiya tuyg'usini berishi mumkin va shu bilan birga, aloqani amalga oshirish uchun eshiklarni ochishga va'da beradi[2].

Chet tillarini o'rganishning yana bir afzalligi shundaki, ikki yoki uch tildan ortiq tilni o'zlashtirgan odamlar ko'proq muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu nafaqat ko'proq muloqot va qo'shimcha shovqinni, balki odamlar o'rtasidagi

aloqa sifatini yaxshilashni ham anglatadi. Shu sababli, bir nechta chet tillarini o'rganish orqali biz o'sha mamlakat yoki mamlakatlarning qo'shimcha urf-odatlarini, an'analari, taomlari, madaniy jihatlari va, albatta, tarixi bilan tanishishimiz mumkin. Boshqa tomondan, ko'pincha bunday bilimlar odamlarga ma'lum bir muammoni hal qilishda, tushunmovchiliklarni bartaraf etishda, argumentlarni hal qilishda, ba'zi mavzularni aniqlashtirishda va hokazolarda yordam beradi. Ikkinchidan, biz bilamizki, ko'pincha odamlar ochiqroq bo'ladilar, agar odamlar imkoni bo'lsa, ba'zi bir guruh odamlarni qabul qiladilar va ularga ishonadilar. Bundan tashqari, til odamlarga psixologik ta'sir ko'rsatadi. Bundan tashqari, biz doimo yangi ma'lumotlarni jo'natish va qabul qilishimiz kerak. Ko'pincha, o'qituvchilar, kursdoshlar, ko'chada uchrashadigan odamlar bilan birinchi aloqamiz suhbat tili orqali bo'ladi. Insonlar, biz ham shuni hisobga olishimiz kerakki, ona tabiat bizga ma'lum bir sababga ko'ra ikkita quloq va bitta og'izni bergan - biz tez-tez ko'proq tinglashimiz va kerak bo'lganda gaplashishimiz kerak. Axir, yana oddiy, ammo juda muhim jumla o'zining alohida ahamiyatini oladi.

Ba'zi talabalar xalqaro yoki madaniyatlararo muhitda tug'ilishadi va ular o'z atrofidagi madaniy tushuncha va hurmatga ega bo'lishadi. Biroq, dunyoning katta qismi uchun madaniyatlararo va madaniy sezgirlik bo'yicha darslar yoshlarni boshqalarning odatlari va madaniyatlariga nisbatan ochiq va tushunish zarurligi to'g'risida xabardor qilish zarurati hisoblanadi. Chet tillarini o'rgatish hurmat va tushunishni rivojlantirishga, o'z madaniyati va boshqalarning madaniyati o'rtasidagi farqlar va o'xshashliklarni his qilishga yordam beradigan platforma bo'lib xizmat qilishi mumkin. Bu, shuningdek, oziq-ovqat, musiqa, moda yoki san'at bo'lsin, boshqalarning madaniy ifodalariga nisbatan sezgirlikni rivojlantirishga yordam beradi. Xuddi shunday, chet tilini o'rgatish boshqalarning o'rganish uslubiga nisbatan empatiyani rivojlantirishga yordam beradi. Bundan tashqari, muhojirlarning tillarini ozgina bilish odatiy madaniy stereotiplarni buzishi

va migrantlarning yangi tashkil etilgan joyga qo'shilish hissini yaratishi mumkin. Bayram va Esarte-Sarriesning so'zlariga ko'ra, madaniyatlararo muloqot tadqiqotlari shuni ko'rsatdiki, boshqa madaniyatni o'rganish har ikkala shaxs ham o'zlarini ob'ektiv baholashga qodir ekanligini anglatadi. Qolaversa, boshqa madaniyatning qadriyatlarini o'rganish, o'z qadriyatlarini boshqalarga tushuntirishga urinishdan ko'ra, uni boshqa til orqali boshdan kechirish orqali samaraliroqdir[3].

Til ko'nikmalariga talab juda katta bo'lganligi sababli, chet tilini bitiruvchilar mansab spektri bo'ylab ta'sirchan maoshlarga ega bo'lishlari mumkin. Chet tilini bilish ko'plab martabalarda qimmatli va sotiladigan aktivlardir. Kompyuter, texnik, muhandislik yoki ilmiy ko'nikmalarga ega bo'lgan ko'plab bitiruvchilar xalqaro loyihalar uchun til ko'nikmalariga ega odamlarga muhtoj. Fan, muhandislik, tijorat, hamshiralik ishi, tibbiyot, yuridik va ijtimoiy sohalar bitiruvchilari o'zlarining ixtisoslashgan o'qishlarini chet tilini o'qitish bilan to'ldirishlari va ish kuchiga kirganlarida o'zlarini yanada bozorga chiqarishlari mumkin. Ular butunlay ikki tilli va ko'p tilli shaxslar bo'ladi va maqsadli madaniyat haqida keng bilimga ega bo'ladi. Til o'rganish bo'yicha sertifikat ularning professional portfelining muhim qismi bo'lishi mumkin va AQSh va chet eldagi biznes, ta'lim va davlat agentliklari mijozlari uchun eshiklarni ochishi mumkin. Bugungi mehnat bozori maxsus bilim va samarali muloqot ko'nikmalariga ega bo'lgan bitiruvchilarni tobora ko'proq afzal ko'rmoqda. Ikkinchi tilni bilish va boshqa madaniyatni bilish professional munosabatlarni osonlashtirishi mumkin, ayniqsa biznes, huquq, siyosatshunoslik, ijtimoiy ish, xizmat ko'rsatish, ta'lim va psixiatriya kabi sohalarda, bu erda turli xil kelib chiqishi yoki odamlari bilan aloqa o'rnatiladi. turli mamlakatlarda amalga oshiriladi. Va nihoyat, chet tilini o'rganish har qanday martaba uchun zarur bo'lgan samarali kommunikator va shaxsiy kompetentsiya sifatida rivojlanishini oshiradi. Deloitte kabi ishga yollash kompaniyalari ularning samaradorligini oshirish uchun

chet tili bitiruvchilarining ikki tilli ko'nikmalari va madaniy tajribasidan foydalanadi. Bu foydali, chunki global miqyosda joylashadigan va o'z imkoniyatlarini kengaytirish, Amerika mahsulotlarini tashqi bozorlarga moslashtirish, boshqacha qilib aytganda, xalqaro sohada raqobatlashish uchun jamoalar yaratadigan korxonalar paydo bo'ladi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki hozirgi mustaqil davlatlar globallashuv domiga kirar ekanlar ular o'z rivojlanishida ta'limda, ayniqsa chet tillarni o'zlashtirishga katta etibor berishari kerak va berib kelishmoqda. Mamlakat fuqarolari xorijiy tillar ahamiyatini anglagan holda ularga qiziqishlari darkor. Yuqorida aytilgani kabi ularning mehnat bozoridagi ko'rsatgichlari yuqori bo'ladi. Qo'shimcha qilib aytiladigan bo'lsa xorijiy tillar faqatgina ishchilar mehnat bozorida o'z o'rinlarini topish uchun emas balki ijtimoiy hayotda ham juda muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI

1. 'GLOBALLASHUV ASOSLARI' _ o'quv
qo'llanma//_M.S.Xajiyeva,F.F.Xatamov//Samarqand – 2023
2. fledu.uz/uz/global-tilning-orni-va-ahamiyati
3. ilmiyanjumanlar.uz/uploads/conferences/0019/5.35.pdf